також свій історичний досвід, який відрізняється від досвіду зарубіжних країн, і в цьому є своя специфіка.

Лише чітке визначення конституційних засад та їх реальна практична реалізація дозволить вести мову про сильну правову державу та її громадянське суспільство. Громадянське суспільство в Україні може бути сформованим лише тоді, коли індивід вільно зможе реалізувати свої права та інтереси в межах соціальної та правової держави, а це можливо лише при наявності відповідної економічної та правової основи, здатної забезпечити гарантованість цього процесу. Тому сучасна наука мусить знайти шляхи стимулювання економічної діяльності, активності та свободи громадян, зміцнення законності та правопорядку, забезпечення розвитку правосвідомості та підвищення іміджу правової системи в державі.

Список літератури: 1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. 2. Шемшученко Ю. С. 20 років пошуків і сподівань // Держава і право суверенної України: проблеми теорії і практики: Матеріали наукової конференції до 20-ї річниці незалежності України (Київ, 21 червня 2011 р.) / за ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка; упоряд.: В. П. Горбатенко, І. О. Кресіна. – К. : Видавництво «Юридична думка». – 2011. – С. 3–9. 3. Хессе К. Основы конституционного права ФРГ. – М. – 1981. – С. 111–112.

МЕЛЬНИК К. Ю., *доктор юридичних наук, професор,*
начальник кафедри трудового та господарського права
Харківський національний університет внутрішніх справ

ДО ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ЗАПОБІГАННЯ, ПРОФІЛАКТИКИ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Одним із найнебезпечніших явищ, яким пронизано функціонування української держави на сучасному етапі, є корупція. Дане явище завдає непоправної шкоди національним інтересам України, підриває авторитет державних інституцій, гальмує політичний, економічний, соціальний та культурний розвиток україн-

© Мельник К. Ю., 2013

ського суспільства. Розуміючи це, керівництво держави приділяє значну увагу боротьбі з даним явищем. Зокрема, нещодавно прийнято низку нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання і протидію корупції.

Основним актом у цій сфері сьогодні є Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 р. № 3206-VI (Закон). Серед заходів, спрямованих на запобігання і протидію корупції, Закон передбачив урегулювання конфлікту інтересів. Відповідно до ст. 1 Закону конфлікт інтересів – це суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень.

Стаття 14 Закону, яка власне присвячена врегулюванню конфлікту інтересів, має доволі лаконічний характер. Так, відповідно до ч. 1 ст. 14 Закону, суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення, зазначені у п. 1 та пп. «а», «б» п. 2 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», зобов'язані: 1) уживати заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів; 2) невідкладно у письмовій формі повідомляти безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів. Частина 2 зазначеної статті має розпорядчо-відсильний характер, вказуючи на те, що закони та інші нормативно-правові акти, які визначають повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, порядок надання окремих видів державних послуг та провадження інших видів діяльності, пов'язаних із виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, мають передбачати порядок та шляхи врегулювання конфлікту інтересів.

Таким чином, виходячи з вимог ч. 2 ст. 14 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», а також п. 19 Указу Президента України «Про План заходів щодо реалізації у 2013 році положень Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки» від 23 квітня 2013 р. № 229/2013, Міністерство внутрішніх справ України повинно розробити власний документ

щодо мінімізації можливості виникнення конфлікту інтересів у службовій діяльності працівників органів внутрішніх справ та врегулювання конфлікту інтересів у разі його виникнення.

Вважаємо за доцільне провести розроблення відповідного документа з наступною структурою: розділ 1. «Загальні положення», розділ 2. «Запобігання та профілактика конфлікту інтересів», розділ 3. «Врегулювання конфлікту інтересів», розділ 4. «Відповідальність за невжиття заходів щодо запобігання, профілактики та врегулювання конфлікту інтересів».

Так, у розділі 1. «Загальні положення» необхідно висвітлити поняття конфлікту інтересів, його види, причини та умови його виникнення. У розділі 2. «Запобігання та профілактика конфлікту інтересів» доцільно передбачити наступні заходи, спрямовані на запобігання та профілактику конфлікту інтересів: постійне проведення роботи з особовим складом щодо роз'яснення змісту конфлікту інтересів, його негативних морально-правових наслідків для працівників та шкідливості для інтересів служби; здійснення постійного моніторінгу зв'язків особового складу із суб'єктами відповідних правовідносин по службі; доведення до вищестоящого керівництва про факт виникнення конфлікту інтересів у підрозділі; розбір ситуації з конфліктом інтересів, який мав місце у працівника підрозділу, на оперативній нараді з наданням відповідних оцінок; проведення постійних змін напрямків роботи та сфери відповідальності особового складу; доручення виконання певного службового завдання іншій особі.

Розділ 3. «Врегулювання конфлікту інтересів» доцільно викласти наступним чином:

«3.1. Заходи врегулювання конфлікту інтересів.

З метою врегулювання конфлікту інтересів до працівника органів внутрішніх справ, що є стороною конфлікту інтересів, застосовуються наступні заходи:

відвід (самовідвід) в установлених законодавством випадках та порядку;

відмова від вигоди, яка стала причиною виникнення конфлікту інтересів;

переведення на іншу посаду, в іншу місцевість;

відсторонення від виконання службових обов'язків;

звільнення зі служби.

3.2. З метою врегулювання конфлікту інтересів утворюється комісія з врегулювання конфлікту інтересів у складі голови, секретаря і членів комісії. Очолює комісію заступник керівника органу внутрішніх справ. До складу комісії входять представники кадрової та юридичної служб органу внутрішніх справ, а також посадова особа, відповідальна за профілактику корупційних правопорушень у відповідному органі. До роботи комісії можуть залучатися представники громадських організацій та наукових установ.

3.3. Засідання комісії вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менш ніж 2/3 її складу. Рішення комісії приймається простою більшістю голосів присутніх на її засіданні членів комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. У рішенні комісії, що подається керівнику органу внутрішніх справ, обов'язково зазначаються пропозиції щодо вжиття заходів врегулювання конфлікту інтересів.

3.4. Рішення комісії оформляється протоколом, який підписується всіма присутніми на засіданні членами комісії і подається керівникові не пізніше ніж через три дні після голосування. Кожний член комісії може додати до протоколу свою окрему думку.

3.5. Рішення про вжиття заходів врегулювання конфлікту інтересів приймає керівник органу внутрішніх справ на підставі пропозицій комісії протягом десяти днів із дня отримання протоколу.

3.6. Рішення керівника органу внутрішніх справ може бути оскаржене у порядку, визначеному законодавством».

У розділі 4. «Відповідальність за невжиття заходів щодо запобігання, профілактики та врегулювання конфлікту інтересів» доцільно закріпити наступну норму: «4.1. За не-вжиття заходів щодо запобігання, профілактики та врегулювання конфлікту інтересів до відповідальної особи органу внутрішніх справ застосовуються заходи дисциплінарної відповідальності в установленому законом порядку».